

Międzysektorowe wsparcie dziecka/ucznia w koncepcji wysokiej jakości edukacji dla wszystkich

prof. ucz., dr hab. Beata Jachimczak

Wydział Studiów Edukacyjnych

UAM w Poznaniu

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

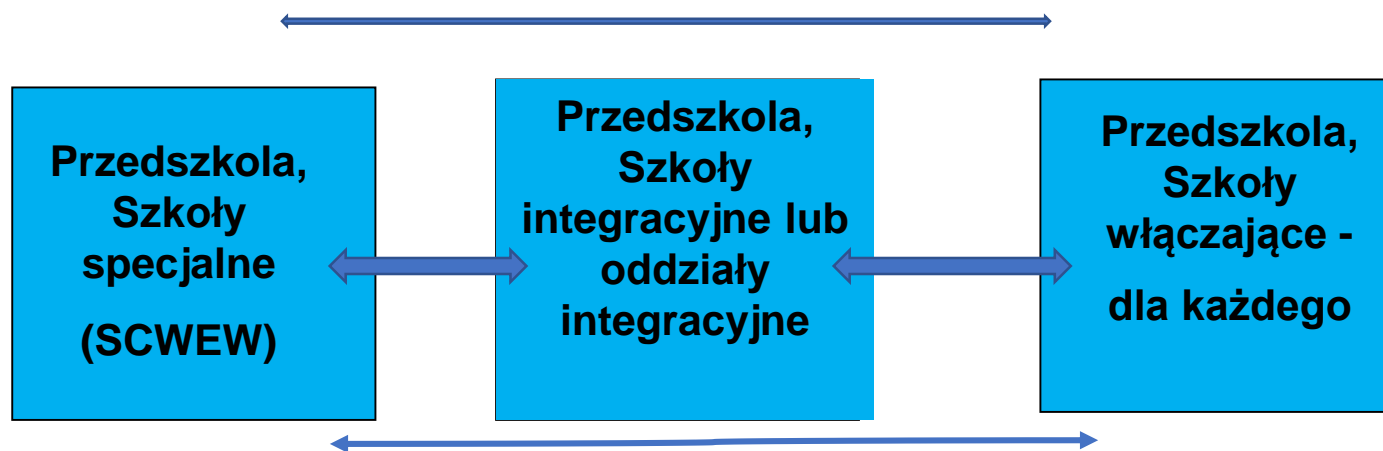
**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Edukacja dla każdego – zapewnienie wysokiej jakości

Poradnie Psychologiczno Pedagogiczne

Wsparcie międzysektorowe

Filozofia inkluzji edukacyjnej

(za I. Chrzanowska, 2021)

W większości krajów podobne jest rozumienie edukacji włączającej

Wśród głównych cech szkoły dla każdego (włączającej), wymienia się:

- ✓ **wsparcie środowiskowe** (*supportive environment*),
- ✓ **uczestnictwo i partycypację** (*opportunities to participate*),
- ✓ **pozytywne relacje społeczne** (*positive relationships*) i poczucie kompetencji (*feelings of competence*) (Gallagher, Bennett, 2015)

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Postrzeganie edukacji dla każdego (włączającej) przez nauczycieli i rodziców (Jachimczak, 2020)

- z opinii nauczycieli

„im wyższy etap kształcenia tym trudniej połączyć działania dydaktyczne ze wsparciem ucznia ze SPE... należałoby nie tylko nas wyposażyć w kompetencje z tego zakresu ale zatrudnić w szkołach pedagogów od włączania aby mogli służyć konsultacjami, może superwizjami w naszej pracy” (N LO)

„w toku studiów nie było zajęć z zakresu diagnozowania i pracy z dzieckiem ze SPE a teraz wymaga się od nas tych umiejętności...należy zapewnić nauczycielom możliwość doskonalenia w tym zakresie finansowanego przez państwo”(N SP)

- z opinii rodziców

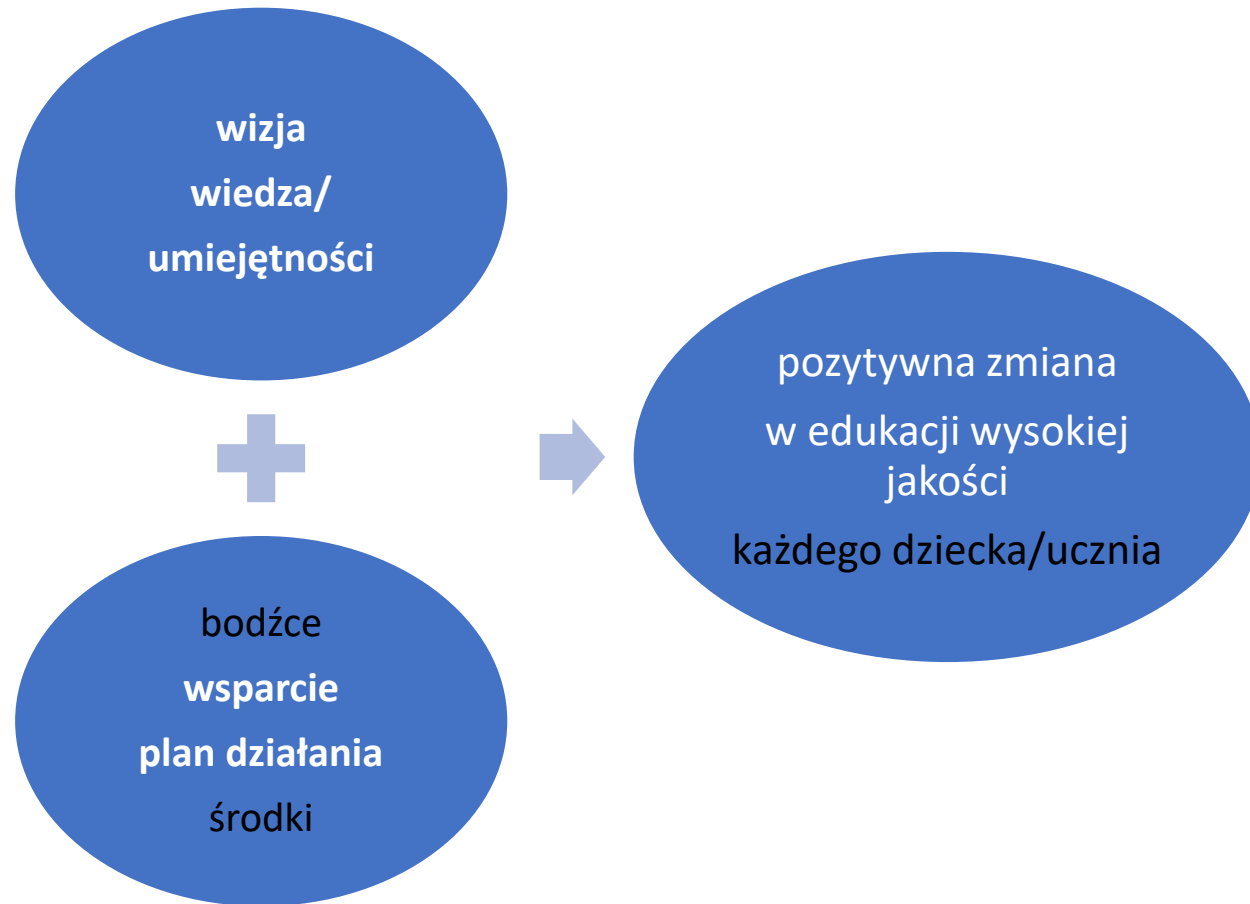
„kontakt z nauczycielami przedmiotu w większości jest niesatysfakcjonujący... fikcją są IPET-y i nie sposób wyegzekwować pracy spersonalizowanej... może należałoby powiązać awans zawodowy z doskonaleniem w zakresie edukacji włączającej”

„nauczyciele nie chcą z nami rozmawiać, nie interesują ich nasze doświadczenia i umiejętności w pracy z dzieckiem... należy zadbać o ich kompetencje w zakresie budowania koalicji na rzecz ucznia ze SPE i wsparcia dla rodziców”

Koncepcja edukacji włączającej to „retoryczne arcydzieło ale brak konsensusu” (Peder Haug, 2016)

- Jest łatwa do zaakceptowania i trudna do sprzeciwiania się, a nawet krytykowania ponieważ jest **silnie oparta na wartościach i ideologii**, w tej samej kategorii, co inne podobne koncepcje, takie **jak demokracja i sprawiedliwość społeczna** (Peder Haug, 2016, s. 207).
- **Trudna natomiast jest w działaniach praktycznych** co potwierdzają problemy wielu nauczycieli i rodziców, którzy nadal nie są w stanie wyobrazić sobie szkoły wolnej od stratyfikacji, zwłaszcza związanej z możliwościami uczniów (Elizabeth Walton, 2005, s.13).

Pozytywna zmiana (wg tabeli T. Knostera, za P. Bayliss, 2002)

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

perspektywa podnoszenia jakości edukacji każdego dziecka/ucznia

(z teorii i praktyki edukacji włączającej,
Jachimczak, 2009, 2021):

wizja

- zamęt
- „pełzający chaos”
(Dudzikowa 2013)
- Model edukacji dla
wszystkich

wiedza i umiejętności

- pozorowana edukacja
włączająca
- Kompetencje i
profesjonalizm (studia i
doskonalenie)

Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

wsparcie

- niedostrzeganie lub unikanie problemu
- SCWEW, specjaliści w szkołach, sieć współpracy
- Programy i projekty pilotażowe i wdrożeniowe

plan działania

- „zawieszenie” w oczekiwaniu na zmianę prowadzące do zubożenia
- Ustawa o wsparciu dziecka, ucznia i rodziny, plan wdrażania 2022-2026

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Obszary zmian w szkole warunkujące edukację wysokiej jakości (włączającą):

- **szkoła dla każdego** – czy i w jakim kierunku należy zmieniać szkołę? (poznanie potrzeb, aspiracji edukacyjnych oraz zainteresowań ucznia a przede wszystkim indywidualnych możliwości ich zaspokajania),
- **współczesna dydaktyka** (zindywidualizowane konstruowanie wiedzy, aktywność polisensoryczna, tworzenie warunków do uczenia się dla każdego ucznia, uniwersalne projektowanie),
- **relacje jako podstawa** budowania środowiska zmiany otwartej na różnorodność potrzeb i możliwości (sieci wsparcia),
- **diagnozowanie (ocena funkcjonalna) i projektowanie** programów terapeutycznych, wspierających osiągnięcia uczniów oraz oferty rozwijającej zainteresowania i uzdolnienia.

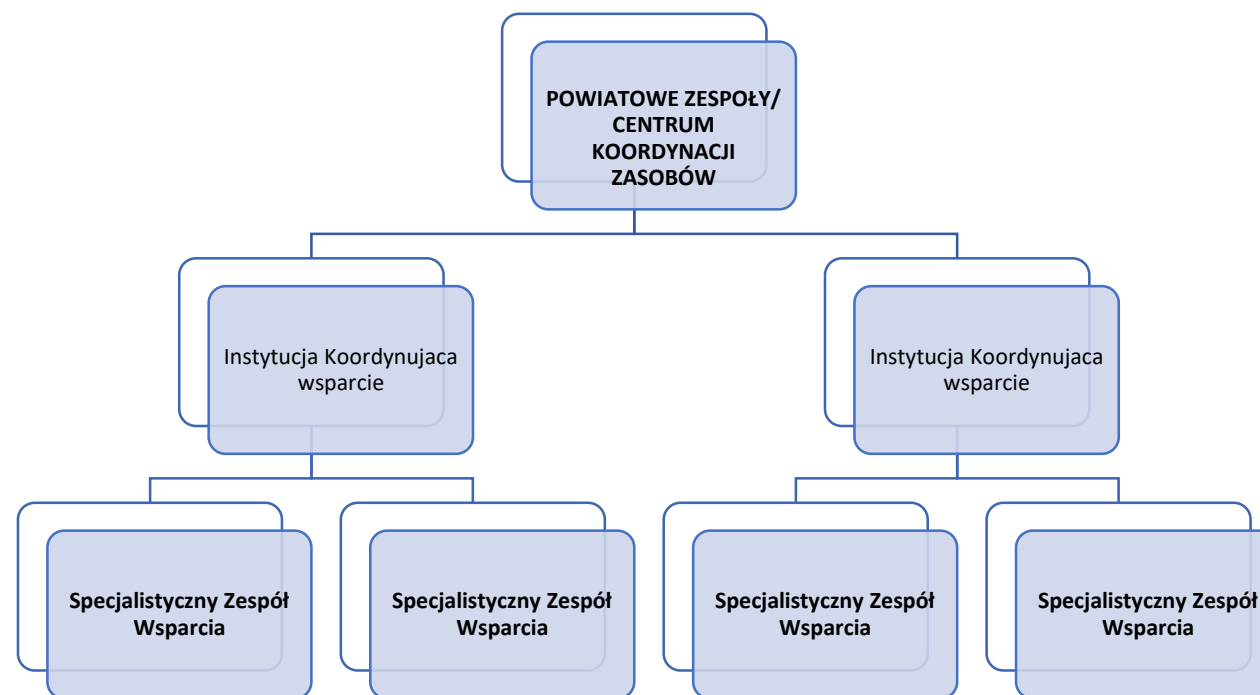

Pomysł na model wsparcia międzysektorowego – (powiat bolesławiecki; powiat jaworski) <https://mwm.us.edu.pl/>

Projekt: Model wsparcia międzysektorowego

(<https://mwm.us.edu.pl/>)

Indeks dla włączania. Rozwój kształcenia i uczestnictwa w szkołach wskazuje, że:

(Tony Booth i Mel Ainscow, 2002, s. 10-15)

- rozwój placówki w kontekście włączania, nie może być procesem mechanicznym,
- wprowadzane zmiany powinny wynikać z budowania powiązań między wartościami, emocjami oraz czynami,
- zmiany powinny stanowić efekt pogłębionej refleksji, analizy i planowania działań.

Również badania Pearla Barnes (2008) potwierdziły, że:

- mimo tego, że nie określono jednego wspólnego sposobu działania na rzecz edukacji włączającej, wśród nauczycieli, rodziców i osób zarządzających panowała powszechna zgoda, **że podejście oparte na pracy zespołowej bezpośrednio w szkołach oraz w innych instytucjach**, było skuteczne w zakresie wsparcia zarówno pojedynczych uczniów, jak i placówek oświatowych.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

